

ELS AMERICANOS, *els indians de Lloret*

ELS AMERICANOS, *els indianos de Lloret*

DE QUINA ÈPOCA PARLEM?

Abans que els turistes descobrissin la bellesa de les platges i cales de Lloret de Mar, la vila ja tenia una estreta relació amb el mar. Primerament com a poble de pescadors i, posteriorment, amb el comerç d'ultramar.

A mitjans del segle XVIII hi havia molts navegants lloretencs que anaven a Amèrica per buscar fortuna. Eren els indianos, que a Lloret de Mar eren anomenats americanos.

L'any 1778, el rei Carles III promulgà el Decret del Lliure Comerç amb les colònies americanes i aquest va ser l'impuls definitiu perquè molts s'embarquessin en aquesta aventura. Va ser l'època en què es varen començar a construir grans vaixells a les platges de Lloret per marxar a Amèrica. Concretament, entre el 1812 i el 1869 es varen fer cent trenta vaixells.

Els vaixells empraven entre quatre i sis mesos per fer el viatge cap a Santiago de Cuba, l'Havana, Montevideo, Buenos Aires... Anaven carregats de vins, olis, teixits, sal, farina i altres mercaderies; i tornaven a Catalunya carregats de cotó, fustes nobles, pells, sucre, tabac, cafè, rom, "tasajo"...

Era un viatge llarg i dur que sovint feien nois joves de 13-14 anys amb una recomanació d'un amic o un familiar que ja hi era i que els acollia o els facilitava la primera ocupació. Més tard, quan podien, es plantaven pel seu compte i alguns van esdevenir grans financers, banquers o propietaris.

La millor època de la presència lloretenca a Amèrica, especialment a Cuba, va ser entre 1840 i 1880.

Entre 1880 i 1920 la fesomia urbana de Lloret de Mar va experimentar un canvi destacable fruit d'aquest intercanvi de cultures i de l'enriquiment de la població.

Resseguint la petjada dels americanos a Lloret de Mar

Passeig de Jacint Verdaguer i Ajuntament de Lloret

Passeig de sorra vermella flanquejat per palmeres a banda i banda que recorda l'essència colonial de l'Havana. A les puntes del passeig hi ha dos edificis de l'època indiana; l'Ajuntament, d'estil neoclàssic projectat pels arquitectes Martí Sureda i Félix de Azúa i que s'inaugurà l'any 1872 i el Museu del Mar, que va ser la casa d'Enric Garriga i Mataró.

Museu del Mar

Antigament va ser la casa d'Enric Garriga i Mataró, lloretenc que va emigrar a Cienfuegos (Cuba) i es va enriquir amb materials per a la construcció. Avui en dia la casa és un museu que explica els vincles de Lloret amb el mar. Des de la pesca, fins al cabotatge comercial i la història del comerç d'ultramar.

Casa parroquial i església de Sant Romà

Els lloretencs que varen emigrar sovint mantenien una estreta relació amb Lloret i varen invertir en la vila, ja fos a la seva tornada o en la distància. És el cas de la casa parroquial i de l'església de Sant Romà. Els indians varen finançar la reforma del temple, obra de Boventura Conill i Montobbio, amb escultures de Llimona i Clarassó. Narcís Gelats, des de l'Havana, va costejar la capella del Santíssim Sacrament.

Carrer de Vídues i Donzelles

Aquest carrer recorda una curiosa història associada als indians: aquests homes enriquits a les Amèriques sovint tornaven a casa ja amb una certa edat i es casaven amb joves donzelles a les quals feien signar un contracte que estipulava que no es tornarien a casar en cas de quedar vídues; per tant, en morir els esposos indians, es convertien en riques i joves vídues.

Can Font

Casa indiana que data del 1877 i que va pertànyer a Nicolau Font i Maig, indiano que va fer fortuna a Cuba. Té importants detalls modernistes com la porta d'entrada i actualment és una casa-museu que mostra com eren les cases indiennes d'aquella època.

Cementiri modernista

Els indians volien mostrar el seu poder econòmic en vida amb la construcció de grans cases i donacions i també un cop morts. És per això que varen invertir molts diners a fer panteons dissenyats per importants arquitectes de l'època com Antoni Gallisà i Josep Puig i Cadafalch. El cementiri modernista de Lloret és un referent d'art funerari del s. XIX a tot Catalunya. El cementiri forma part de la Ruta Europea de Cementiris.

Sant Pere del Bosc

Antic monestir benedictí, que va comprar Nicolau Font i Maig per poders des de l'Havana aprofitant la desamortització eclesiàstica de 1855. Posteriorment el va ampliar, encarregant el projecte a Puig i Cadafach i una part la va convertir en un asil.

Alguns americanos il·lustres de Lloret de Mar

Constantí Ribalaigua, "The Cocktail King"

Arribà a Cuba l'any 1914. L'any 1918 es convertí en el propietari d'El Floridita, bar que era una referència a l'Havana.

Portà dels EUA la primera màquina de picar gel que hi hagué a Cuba, una Flak Mak. Amb la Flak Mak perfeccionà la recepta del daiquiri i va crear el Daiquiri Floridita. Picava el gel i el guardava en una caixa amb aïllant i forats per sota per mantenir el gel sec; a més, va fer el que sabia fer més bé: combinar sabors. Agafà una unça i mitja de rom, una culleradeta de sucre, el suc de mitja llimona verda cubana i, el seu secret, cinc gotes de Marraschino; i ho va servir en una copa de boca ampla prèviament gelada. Resultat? Acabava de néixer el Daiquiri Floridita.

El restaurant Floridita aviat va ser conegut com "La Catedral del Daiquiri" i Constantí Ribalaigua com "The Cocktail King" per haver estès la moda del daiquiri per tot el món, amb la creació del daiquiri gelat. Entre els seus il·lustres clients va tenir Ernest Hemingway.

Recepta daiquiri

RECEPTA

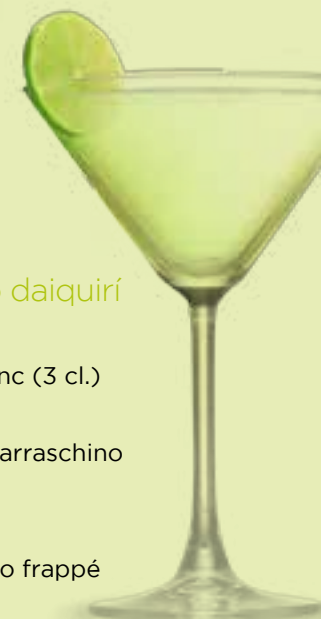
- 42 ml de rom blanc
- 7 ml suc de llima
- 1 culleradeta de sucre
- En coctelera de gel

El "daiquiri floridita" o daiquiri frappé

- 2 onces de Bacardi blanc (3 cl.)
- 1 culleradeta de sucre
- 1 culleradeta de licor Marraschino
- El suc de llimona
- Gel frappé
- A la batedora y servir-lo frappé

ELABORACIÓ

1. Posar els ingredients a la batedora.
2. S'afegeixen dos pales de gel picat a la batedora i es programa 10 segons fins que el gel quedi molt fi, com un sorbet.
3. Un cop a la copa (Copa Martini), el licor Marraschino es posa sobre el gel i es decora amb una fulla de menta i una canyeta.

El banquer de Cuba, Narcís Gelats

S'instal·là a Cuba l'any 1860. Més tard, fou enviat per la seva família als Estats Units, on feu estudis de banca. Quan els acabà s'establí finalment a l'Havana. El 1876 fundà en aquesta ciutat, amb el seu germà Joan i el seu oncle Josep Durall i Maig, el Banco Gelats, un dels més importants de Cuba i, a més, banc de la Santa Seu al país. Més endavant, creà també una companyia naviliera i fou president de les firmes La Tropical i l'Havana Clearing House. Fou conegut per les seves donacions i ajudes, especialment a les congregacions d'ensenyament i beneficència, tant a Amèrica com a Catalunya.

La provocativa Lliberada

Dona lloretenca del s. XIX que va tenir gran repercussió a la premsa de l'època. Es va casar amb un blanenc que es deia Miquel Ferrer, que va fer fortuna a Cuba, es va quedar vidua molt jove i sense descendència i, contradient el contracte matrimonial que havia signat amb el seu marit es va tornar a casar amb un home més jove que ella i encara més ric que el primer marit.

Nicolau Font i Maig, el “comte de Jaruco”

Lloretenc (1830-1908) que va anar a Jaruco (Cuba) cridat per un seu oncle i que va tornar amb una gran fortuna. Nicolau Font era conegut amb el nom de “comte de Jaruco”, un títol nobiliari que ell no va acceptar pels seus ideals catalanistes i perquè trobava absurd pagar a Madrid unes taxes per haver de ser comte.

Explica una anècdota que Nicolau Font volia posar monedes d'or al terra de l'ermita de Sant Pere del Bosc. L'indià ja havia renunciat a pagar taxes per haver de ser comte i va demanar a la Casa Reial poder posar unes monedes al terra. El problema era que els peus no podien trepitjar ni la cara del rei ni l'escut de la nació, ja que era considerat un insult a la corona. La resposta de Madrid va ser que les monedes s'havien de posar en vertical i no en horitzontal, la qual cosa obligava a augmentar el nombre de monedes que s'havien de fer servir. Nicolau Font va abandonar la idea.

Visites concertades guiades i altres propostes per descobrir la història indiana de Lloret

Ruta dels indians

Visites guiades al centre històric de Lloret amb degustació de daiquiri que es centren en els espais patrimonials del centre amb vinculació amb la història dels indians i que acaben amb una degustació de daiquiri al Museu del Mar.

Can Font

Visita a la casa-museu (màxim 15 persones) per descobrir una casa indiana amb importants detalls modernistes. S'hi veu com vivien i algunes curiositats de l'època.

Visites teatralitzades de personatges històrics

La història de personatges reals de l'època com Lliberada, el jove Josep Ball-llatines o Constantí Ribalagua es poden descobrir a través de les visites teatralitzades que es basen en la documentació històrica recopilada.

Visites guiades als Jardins i Cementiri

Si voleu conèixer la història dels Jardins i del Cementiri Modernista aquesta visita guiada és una bona aproximació històrica a l'època i a aquests elements culturals en concret.

Taller de daiquiri

Per aprendre la història del daiquiri i com preparar-lo amb un taller personalitzat a càrrec d'un cocteler professional.

I tampoc et perdis...

Jardins de Santa Clotilde

Els Jardins de Santa Clotilde, situats a cala Boadella, són un jardins laberíntics d'estil noucentista, del 1919, ideats pel marquès de Roviralta, i dissenyats i construïts pel paisatgista Rubió i Tudurí, que també va fer importants jardins de Barcelona com els del Palau Reial de Pedralbes o el Turó Park.

Ajuntament de
Lloret de Mar

www.lloretdemar.org
[#LloretdeMar](https://twitter.com/LloretdeMar)

 central-turisme@lloret.org

 www.facebook.com/lloretturisme

 [@lloretturisme](https://twitter.com/lloretturisme)

 www.youtube.com/lloretturisme

 [@lloretturisme](https://www.instagram.com/lloretturisme)